

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lutego 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że R. B. (1) jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi w łącznej wysokości 54 913,62 zł w tym :

- 1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 41 615,62 zł za okres od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku oraz odsetek za zwłokę w wysokości 8 850,00 zł.
- 2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 297,28 zł za listopad 2017 roku
- 3) z tytułu składek na Fundusz Pracy w wysokości 3 470,72 zł za okres od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku oraz odsetek za zwłokę w wysokości 680,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek R. B. (1) nie dopełnił obowiązku określonego w art.46 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

/decyzja k.3 - 4 akt ZUS/

W dniu 13 marca 2018 r. R. B. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji, w którym zaskarżył ją w całości oraz wniósł o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

W treści uzasadnienia wskazał, że w 2005 roku zawarł z Chłodnie (...) spółką z o.o. w Ł. umowę o pracę, na podstawie której został zatrudniony na stanowisku wiceprezesa i do 2007 roku wykonywał pracę na rzecz spółki, zaś od 2007 roku spółka faktycznie przestała funkcjonować i od tego czasu zaprzestała prowadzenia działalności. Podniósł, że przyczyną zaprzestania działalności spółki był wyjazd za granicę osób upoważnionych do działania w jej imieniu, tj. członków zarządu - M. Z. oraz D. Z. (1), z którymi nie ma do tej pory żadnego kontaktu, zatem nie świadczył od tego czasu pracy na rzecz spółki. Wskazał, że z uwagi na okoliczność, iż odwołujący się figurował w Krajowym Rejestrze Sądowym jako wiceprezes spółki, zwrócił się on z wnioskiem do sądu o wykreślenie go z Krajowego Rejestru Spółki, wskazując na nieobecność osób uprawnionych do działania w imieniu spółki oraz zaprzestanie działalności spółki i wniosek ten został uwzględniony. Podniósł, że nie ma możliwości jednostronnego rozwiązania umowy o pracę, na skutek czego umowa ta formalnie w dalszym ciągu funkcjonuje w obrocie, mimo że sam nie świadczy pracy na rzecz spółki. Podał, że nie ma żadnego wpływu na kwestie związane z odprowadzaniem składek na rzecz ZUS, bowiem w tym stanie faktycznym płatnikiem jest spółka. W zakresie współpracy z Przedsiębiorstwem Handlowym (...). (...) spółką jawną, wyjaśnił, że w spółce tej posiada 50% udziałów, zaś pozostałe 50% udziałów należą do M. Z. oraz D. Z. (1). Wskazał, że spółka ta także nie prowadzi już działalności gospodarczej i faktycznie nie funkcjonuje, zaś sam nie jest uprawniony do jej rozwiązania, gdyż zgodnie z umową spółki oraz przepisami kodeksu spółek handlowych do rozwiązania spółki konieczne jest podjęcie jednomyślnej uchwały wszystkich wspólników.

/odwołanie k.3 – 5/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 11 kwietnia 2018 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazał, że R. B. (1) został wyrejestrowany z ubezpieczeń jako pracownik Chłodnie (...) spółki z o.o. z dniem 31 października 2007 roku, a wyrejestrowanie sporządzone zostało na wniosek odwołującego, ponieważ 24 sierpnia 2017 r. złożył w ZUS oświadczenie, że nie został wyrejestrowany z ubezpieczeń ze spółki od listopada 2007 roku, nie świadczy pracy na rzecz spółki, nie zostało mu wydane świadectwo pracy i nie ma kontaktu z pracodawcą. Tym samym organ rentowy stwierdził, że jako pracownik spółki (...) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu od 1 sierpnia 2005 roku do 31 października 2007 roku.

Odnosząc się do obowiązku ubezpieczeń z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako (...) spółki jawnej (...). Z. Sp. j. organ rentowy wskazał, że od 1 października 2003 roku R. B. (1) jest (...) spółki jawnej (...). Z. Sp. j. i z tego tytułu podlega:

- od 1 października 2003 roku do 19 października 2003 roku obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, ponieważ jest to jedyny tytuł do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi;

- od 20 października 2003 roku do 31 października 2007 roku obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, ponieważ w okresie od 20 października 2003 roku do 31 lipca 2005 roku podlegał on obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jako wspólnik spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Handlowe (...) C. B. Z., R. B. i G. P., a następnie od 1 sierpnia 2005 roku do 31 października 2007 roku jako pracownik w spółce Chłodnie (...) Sp. z o.o. (art. 9 ust. 1, la, 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych);

- od 1 listopada 2007 roku do 1 listopada 2010 roku obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, ponieważ jest to dla niego jedyny tytuł do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym;

- od 2 listopada 2010 roku do 4 lutego 2011 roku obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, ponieważ w tym okresie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorca u płatnika SPORT P.;

- od 5 lutego 2011 roku obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, ponieważ jest to jego jedyny tytuł do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Organ rentowy wskazał nadto, że jako wspólnik w spółce (...) został zgłoszony od 20 października 2003 roku tylko do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, a spółka złożyła za niego dokumenty rozliczeniowe od października 2003 roku do grudnia 2009 roku z obliczonymi i rozliczonymi składkami na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne, następnie R. B. (1) został wyrejestrowany jako wspólnik z konta spółki i zgłosił się z tego tytułu nadal tylko do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na NIP- ie osobistym - (...), zaś zmiana ta podyktowana była zmianą przepisów ustawy z dnia 7 listopada 2008r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008r., Nr 209, poz. 1318). Zmianie uległy wówczas m.in. zasady odpowiedzialności wspólnika spółki jawnej i tryb rozliczania składek.

W ocenie pozwanego płatnikiem składek na własne ubezpieczenia wspólników spółki jawnej stał się każdy ze wspólników, natomiast spółka pełni funkcję płatnika składek tylko za osoby świadczące w niej pracę. Z NIP- (...) R. B. (1) przekazywał deklaracje rozliczeniowe z obliczonymi i rozliczonymi składkami wyłącznie na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne do grudnia 2017 roku, wnioskodawca nie wyrejestrował się z ubezpieczeń (na druku (...)) i jako płatnik składek (na druku (...)). W związku z tym, że od 1 listopada 2007 roku do 1 listopada 2010 roku i od 5 lutego 2011 roku jako (...) spółki jawnej (...) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

/odpowiedź na odwołanie k.15 – 16/

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi wezwał do udziału w sprawie Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. (...) spółkę jawną w Ł. oraz „CHŁODNIE (...)” spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. / postanowienie k.18/

Podmioty te nie przystąpiły do sprawy. /niesporne/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. (...) spółka jawna z siedzibą w Ł. została zawiązana na podstawie umowy spółki cywilnej z dnia 27 października 1991 roku. W dniu 31 lipca 2001 roku spółka została wpisana do Rejestru

Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...). Wspólnikami spółki są: M. Z. , R. B. (1) oraz D. Z. (1), którzy są jednocześnie osobami uprawnionymi do reprezentowania spółki. /odpis KRS k.25 – 27/

„CHŁODNIE (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. została zawiązana na podstawie umowy spółki z dnia 30 czerwca 2005 roku (sporządzoną Aktem Notarialnym , Repertorium A numer (...)) i w dniu 27 lipca 2005 roku została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...). Jedynym wspólnikiem spółki jest (...) D. (...) spółka jawna, prezesem zarządu jest M. Z., a wiceprezesem zarządu D. Z. (1). Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych oraz podpisywania w imieniu spółki upoważniony jest każdy członek zarządu samodzielnie. /odpis KRS k.10 – 13 odwrót/

W dniu 1 sierpnia 2005 roku „CHŁODNIE (...)” sp. z o.o. reprezentowana przez pełnomocnika Rady Nadzorczej, zawarła z R. B. (1) umowę o pracę na czas nieokreślony powierzając mu obowiązki pracownicze wiceprezesa zarządu w pełnym wymiarze czasu pracy. /umowa o pracę k.114/

R. B. (1), z uwagi na legitymowanie się statusem wspólnika spółki jawnej, zgłosił się z tego tytułu wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego. /zeznania wnioskodawcy min.00:07:00 – 00:15:58 rozprawy z dnia 23 października 2018 , płyta CD k.118 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:09:32 – 00:21:58 rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 r. , płyta CD k.34/

Od 2007 roku M. Z. oraz jego żona D. Z. (1) przebywają stale poza granicami kraju. Miejsce pobytu M. Z. oraz D. Z. (1) nie jest znane. /dokumentacja k.77 – 107 , przesłuchanie wnioskodawcy min.00:07:00 – 00:15:58 rozprawy z dnia 23 października 2018 , płyta CD k.118 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:09:32 – 00:21:58 rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 r. , płyta CD k.34/

W związku z opuszczeniem kraju przez M. Z. oraz D. Z. (1), zarówno Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. (...) spółka jawna, jak i CHŁODNIE (...) spółka z o.o. zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczej. /przesłuchanie wnioskodawcy min.00:07:00 – 00:15:58 rozprawy z dnia 23 października 2018 , płyta CD k.118 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:09:32 – 00:21:58 rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 r. , płyta CD k.34/

W związku z wyjazdem M. Z. oraz D. Z. (1) z kraju, pomimo, że umowa o pracę zawarta pomiędzy „CHŁODNIE (...)” spółką z o.o. a wnioskodawcą nie została rozwiązana, R. B. (1) nie wykonywał od tego momentu żadnych czynności na rzecz (...) D. (...) spółki jawnej ani na rzecz CHŁODNIE (...) spółki z o.o. /przesłuchanie wnioskodawcy min.00:07:00 – 00:15:58 rozprawy z dnia 23 października 2018 , płyta CD k.118 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:09:32 – 00:21:58 rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 r. , płyta CD k.34/

W okresie od 1 sierpnia 2005 roku do 31 października 2007 roku R. B. (1) podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu z tytułu zatrudnienia w „CHŁODNIE (...)” spółce z o.o. /okoliczność bezsporna/

Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. (...) spółka jawna z siedzibą w Ł. nie dopełniło obowiązku w zakresie złożenia do właściwego rejestru sądowego sprawozdań finansowych za lata 2004 – 2008. /postanowienie o umorzeniu dochodzenia k.105 – 107/

„CHŁODNIE (...)” spółka z o.o. z siedzibą w Ł. nie dopełniła obowiązku w zakresie złożenia do właściwego rejestru sądowego sprawozdań finansowych za lata 2005 – 2009. /postanowienie o umorzeniu dochodzenia k.105 – 107/

„CHŁODNIE (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. w latach 2012 – 2017 nie składała zeznań podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty). /pismo k.45/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci przesłuchania wnioskodawcy. Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Sąd dał wiarę przesłuchaniu odwołującego się co do faktu braku prowadzenia działalności gospodarczej zarówno przez Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. Z. sp. j. , jak i przez

„CHŁODNIE (...) sp. z o.o. od momentu wyjazdu w 2007 roku M. Z. oraz D. Z. (1) z kraju. Zeznania te znajdują bowiem potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Wobec sprecyzowania w odpowiedzi na odwołanie stanowiska organu rentowego odnośnie podstaw faktycznych zaskarżonej decyzji wskazać na wstępie należy, że istota niniejszej sprawy sprowadza się jedynie do rozstrzygnięcia kwestii czy wnioskodawca jako wspólnik (...) D. (...) spółki jawnej z siedzibą w Ł. podlegał w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji (od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku) z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, a co za tym idzie czy jest on zobowiązany do zapłaty należności określonych w treści zaskarżonej decyzji.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy odwołać należy się do przepisów art.6 ust.1 pkt 5 oraz art.8 ust. 6 pkt 4, art.12 ust. 1, art.13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1778) regulujących zakres podmiotowy i przedmiotowy w tym okres obowiązkowo podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Z brzmienia tych przepisów wynika, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność; za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej; osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności (z wyłączeniem - od dnia 20 września 2008 r. - okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej).

Przytoczony stan prawny wymaga zatem dokonania analizy źródła obowiązku ubezpieczenia społecznego wspólnika spółki jawnej.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych nie budzi wątpliwości, że obowiązek ubezpieczenia społecznego wspólnika spółki jawnej wynika wyłącznie z członkostwa w spółce jawnej **prowadzącej faktycznie działalność gospodarczą**. (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 lutego 2006 r. I UZP 4/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 304, wyroki SN z 13 września 2010 r. II UK 82/10 OSNP 2012/1-2/21, wyroki SA w Warszawie z 11 kwietnia 2017 r. III AUa 1822/15 LEX nr 2381500, SA w G. z 15 lipca 2016 r. III AUa 425/16 LEX nr 2123029, SA w Ł. z 22 lutego 2018 r., III AUa 691/17, Legalis nr 1733021).

Zgodnie z art.22 § 1 k.s.h. spółka jawna jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana (art. 8 § 1) i prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą (art. 8 § 2).

Z kolei w myśl art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2017 r. poz.646) przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą (ust. 1), zdefiniowaną w art. 3 jako zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W świetle przytoczonych wyżej przepisów spółka jawna posiada zdolność prawną i prowadzi przedsiębiorstwo we własnym imieniu i pod własną firmą, a tym samym to ona posiada status przedsiębiorcy podejmującego i wykonującego działalność gospodarczą, a nie jej wspólnicy (Komentarz KSH A.K. art. 22 teza 1, L.).

Inaczej mówiąc, członkostwo w spółce jawnej nie jest prowadzeniem działalności gospodarczej, a jej wspólnicy nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia takiej działalności, jak to ma miejsce w przypadku wspólników spółki cywilnej, będących przedsiębiorcami w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Z tego względu w odniesieniu do tych ostatnich w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażany jest pogląd, że skoro nieodzownym atrybutem działalności gospodarczej jest jej wykonywanie w sposób zorganizowany i ciągły, to sam udział w spółce cywilnej, niepołączony z uczestnictwem w działalności tej spółki, nie stanowi wystarczającej podstawy do zaistnienia obowiązkowego ubezpieczenia, o którym stanowi art. 13 ust. 4 ustawy systemowej (wyroki z dnia 12 maja 2005 r., I UK 275/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 59 i z dnia 21 maja 2008 r., III UK 112/07, LEX nr 491466).

Stanowiska tego nie można jednak przenosić na wspólników spółki jawnej, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej (działalność tę prowadzi spółka), a tytułem podlegania przez nich obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jest pozostawanie wspólnikami takiej spółki, tj. spółki, która **prowadzi faktycznie działalność gospodarczą**.

Jak wynika z uzasadnienia odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wydaje się wywodzić ustalenie tytułu ubezpieczenia społecznego wyłącznie z treści art.8 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1778), pomijając całkowicie przepis art.6 ust.1 pkt 5, który stanowi, że obowiązkowym tytułem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego jest prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Przepis art. 8 ust. 1 pkt 4 określa krąg osób prowadzących taką działalność – jest to wskazanie, że osoby wymienione w tym przepisie należy traktować jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Nie istnieje tytuł ubezpieczenia społecznego bez faktycznego prowadzenia działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, bowiem przepis, na którym opiera się organ rentowy, nie stanowi samodzielnej podstawy podlegania ubezpieczeniom społecznym, tytułem do ubezpieczenia jest prowadzenie takiej działalności.

Jak wynika z treści przepisu art. 13 pkt 4 powołanej ustawy - osoby prowadzące działalność pozarolniczą gospodarczą podlegają ubezpieczeniom społecznym **od dnia jej rozpoczęcia do dnia jej zakończenia**.

Nie można zatem mówić o samodzielnej podstawie podlegania ubezpieczeniu społecznemu wynikającemu wyłącznie z wpisu do ewidencji prowadzenia działalności gospodarczej czy wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przez fakt bycia wspólnikiem nieistniejącej faktycznie spółki, która nie została wykreślona z właściwego rejestru nie nabywa się tytułu ubezpieczenia społecznego. (tak SA w Lublinie w wyroku z dnia 22 lutego 2018 r., III AUa 691/17, Legalis nr 1733021)

W rezultacie, skoro zgodnie z art. 22 k.s.h. spółka jawna jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie pod własną firmą przedsiębiorstwa (zorganizowanego zespołu składników niematerialnych i materialnych przeznaczonego do prowadzenia działalności gospodarczej - art. 55¹ k.c.), to obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik spółki jawnej zawiązanej w celu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej i **prowadzącej taką działalność**.

Z tego względu wykonywanie pozarolniczej działalności, o którym stanowi art.13 ust.4 ustawy systemowej, to nic innego jak posiadanie statusu wspólnika spółki jawnej, **prowadzącej działalność gospodarczą**. Podleganie przez wspólnika takiej spółki obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym istnieje zatem w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności pozarolniczej do dnia zaprzestania jej wykonywania przez spółkę w powiązaniu z okresem posiadania statusu przez daną osobę fizyczną wspólnika w spółce jawnej prowadzącej (wykonującej) działalność gospodarczą. Natomiast sam fakt bycia wspólnikiem spółki jawnej, która nie prowadzi faktycznie działalności gospodarczej nie spowoduje powstania tytułu ubezpieczeniowego w omawianym zakresie.

Dodać należy, że zgodnie z art.66 ust.1 pkt 1 lit. c ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą (art. 82 ust. 5 pkt 3).

Zgodnie zaś z brzmieniem art.84 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej składkę na ubezpieczenia zdrowotne opłaca osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu z zastrzeżeniem art. 85 i 86 (które nie dotyczą osób prowadzących pozarolniczą działalność). A skoro tak, to płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne wspólników spółki jawnej są ci wspólnicy, a nie spółka jawna (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 kwietnia 2015 r. III AUa 1455/14, LEX nr 1711394).

Obowiązek taki, stosownie do art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zatem to na skutek prowadzenia pozarolniczej działalności (a nie jej formalnego zgłoszenia) powstaje obowiązek w postaci podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Obowiązek ten również powstaje z mocy prawa i trwa przez cały czas spełniania warunków objętych dyspozycją tej normy prawnej. Moment zarówno powstania, jak i ustania obowiązku ubezpieczenia został bowiem określony w sposób ścisły w przepisach prawa i jest on niezależny od woli lub świadomości stron.

Na warunek konieczny faktycznego prowadzenia działalności przez wspólnika spółki jawnej zwrócił także trafnie uwagę Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 12 lipca 2018 roku w sprawie III AUa 524/18 (Lex nr 2535594), akcentując, że sam fakt pozostawania wspólnikiem spółki jawnej, która jednak w rzeczywistości nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej nie pociąga za sobą obowiązku ubezpieczeniowego dla wspólników, skoro spółka nie prowadziła rzeczywistej działalności zarobkowej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły.

Sam wpis do rejestru czy ewidencji przedsiębiorców ma jedynie znaczenie legalizacyjne dla prowadzenia działalności, natomiast nie jest ani zdarzeniem, ani czynnością utożsamianą z podjęciem i wykonywaniem takiej działalności (por. wyrok SN z 21.06.2001 r., II UKN 428/00, wyrok SN z 25.11.2005 r., I UK 80/05).

Z tego powodu wpis do rejestru przedsiębiorców ma jedynie charakter deklaratoryjny, nie zaś konstytutywny. Na podstawie takiego wpisu powstaje jedynie domniemanie faktyczne, że z datą wpisu działalność została podjęta i że była wykonywana do daty wykreślenia. Domniemanie faktyczne ma jedynie znaczenie dowodowe i może zostać obalone (por. wyrok NSA w W. z 25.10.200 6r., (...) 179/106), co oznacza, że okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikający z wpisu w stosownym rejestrze może być korygowany na podstawie wyników postępowania dowodowego, a ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne (art. 6 k.c.), czemu odwołujący w świetle całokształtu materiału dowodowego niewątpliwie w toku niniejszego postępowania odwoławczego sprostał.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę podziela w całości pogląd Sądu Najwyższego wyrażony m.in. w wyroku z 22 lutego 2010 r., I UK 240/09 i postanowieniu z 18 października 2011 r. III UK 43/11, że ocena czy działalność gospodarcza rzeczywiście była wykonywana należy do sfery ustaleń faktycznych, a samo istnienie wpisu do rejestru czy ewidencji przedsiębiorców nie przesądza automatycznie, że faktycznie takowa działalność była prowadzona.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że w związku z wyjazdem M. Z. oraz jego żony D. Z. (1) z kraju, zarówno Przedsiębiorstwo Handlowe (...) D. Z. sp.j. , jak i CHŁODNIE (...) ” sp. z o.o. zaprzestały faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej.

Ustalenia powyższego Sąd dokonał w oparciu o dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie, powołane w części ustaleń faktycznych, korespondujące z przesłuchaniem wnioskodawcy. Z dowodów tych jednoznacznie wynika, że w spornym okresie od 2012 roku do 2017 roku żadna ze spółek nie prowadziła działalności.

Okoliczność zatem, że wnioskodawca jest ujawniony jako wspólnik spółki jawnej i z tego tytułu zgłosił się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego nie mogą mieć decydującego znaczenia dla istnienia obowiązku

podlegania ubezpieczeniom społecznym przez wspólnika spółki jawnej, która w rzeczywistości zaprzestała faktycznie prowadzenia swej działalności gospodarczej. Prowadzenie działalności gospodarczej o tyle stanowi tytuł podlegania ubezpieczeniom, o ile faktycznie dany podmiot (in concreto spółka jawna) działalność gospodarczą wykonuje, co wynika wprost z art. 13 ust. 4 ustawy systemowej (wyroki SN z 13 września 2016 r. I UK 455/15 LEX nr 2122404, z 19 lutego 2010 r., II U K 186/09, LEX nr 590235; z 22 lutego 2010 r. I UK 240/09, LEX nr 585723; z 18 listopada 2011 r. I UK 156/11, LEX nr 1102533, SA w L. w wyroku z dnia 22 lutego 2018 r., III AUa 691/17, Legalis nr 1733021).

Skoro z ustalonego stanu faktycznego wynika, że (...) D. (...) spółka jawna faktycznie w 2007 roku zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, to w okresie spornym wnioskodawca nie może podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia wspólnikiem spółki jawnej jedynie z tej przyczyny, że spółka nie została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie powołanych przepisów i na mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję poprzez stwierdzenie, że R. B. (1) nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w okresie od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku, na ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu listopadzie 2017 roku, na Fundusz Pracy w okresie od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku ani z tytułu odsetek za zwłokę - w łącznej kwocie 54.913,62 złotych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik postępowania. Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz R. B. (1) kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd ustalił powyższą kwotę, stosownie do treści § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 265).

S.B.